

Εξόρυξη δεδομένων με χρήση τεχνικών μηχανικής μάθησης

Τμ. Μηχανικών Πληροφορικής και Υπολογιστών

Παράδειγμα- Αντιπροσωπία Αυτοκίνητων

Πρόβλημα

Ο Νίκος είναι πωλητής σε μια αντιπροσωπία αυτοκίνητων μάρκας Audi. Η εταιρία παρατήρησε ότι ενώ ο αριθμός των επισκεπτών στην έκθεση αυξανόταν αντιθέτως οι πωλήσεις μειώνονταν. Έτσι ανάθεσε στον Νίκο να καταγράψει ότι πληροφορίες σχετίζονταν με τους πελάτες από τη στιγμή που επισκέπτονταν την αντιπροσωπεία μέχρι την στιγμή που φεύγουν. Σκοπός τους είναι σε πρώτη φάση να εντοπίσουν τα χαρακτηριστικά των ομάδων-πελατών που αγοράζουν και αυτών που δεν αγοράζουν και στη συνέχεια να δούν σε ποιες ομάδες πελατών θα μπορούσαν ενδεχομένως να κάνουν κάποιες διορθωτικές κινήσεις προκειμένου να αυξήσουν τις πωλήσεις τους.

Τα βήματα για την Κατηγοριοποίηση

Τα βήματα που απαιτούνται είναι:

1. Καθαρισμός των δεδομένων
2. Κανονικοποίηση σε περίπτωση που απαιτείται
3. Υπολογισμός της απόστασης κάθε αντικειμένου από το κέντρο του.
4. Δημιουργία των clusters με βάση την απόσταση μεταξύ των αντικειμένων.
5. Υπολογισμός του κέντρου του cluster (*centroid*).
6. Υπολογισμός της απόστασης κάθε αντικειμένου από το κέντρο του cluster στο οποίο ανήκει. Αν δεν υπάρχει κάποιο νέο αντικείμενο η διαδικασία ολοκληρώνεται. Διαφορετικά θα πρέπει να πάμε ξανά στο βήμα 3.

Τα βήματα για την Κατηγοριοποίηση

Αν θεωρήσουμε ότι έχουμε ένα σύνολο δεδομένων που αποτελείται από 100 γραμμές και 4 στήλες και τα δεδομένα αυτά θέλουμε να τα χωρίσουμε σε 4 clusters, ο χρόνος που θα απαιτηθεί για να γίνουν όλοι οι παραπάνω υπολογισμοί θα είναι τεράστιος.

Με τη βοήθεια του εργαλείου Rapid Miner, θα δούμε πως τέτοιες διαδικασίες εκτελούνται σε μόλις μερικά λεπτά.

Τα Δεδομένα

Τα δεδομένα τα οποία αποφασίστηκε να συλλέγονται είναι

- Αντιπροσωπεία {0,1}, Αν επισκέπτονται την αντιπροσωπεία χωρίς να μπουν μέσα
- Έκθεση {0,1}, Αν μπαίνουν στην Έκθεση
- Κάνουν_Ερωτήσεις {0,1}, Αν κάνουν ερωτήσεις
- Ηλικία {19,88}
- A3 {0,1}, Αν ενδιαφέρονται για το A3
- A1 {0,1}, Αν ενδιαφέρονται για το A1
- A4 {0,1}, Αν ενδιαφέρονται για το A4
- Χρηματοδότηση {0,1}, Αν επιλέγουν κάποιο πακέτο χρηματοδότησης
- Αγορά {0,1}, Αν αγοράζουν.

Προετοιμασία των Δεδομένων

- Το αρχείο με τα δεδομένα θα το βρείτε στον φάκελο dataset της ενότητας.
- Επειδή τα ονόματα των στηλών στο αρχείο είναι με Ελληνικούς χαρακτήρες, όταν θα εισάγετε τα δεδομένα ενδεχομένως να δείτε αυτή την οθόνη
- Για να διορθωθεί το πρόβλημα με την κωδικοποίηση θα πρέπει να επιλέξετε File Encoding: UTF-8

Specify your data format

Header Row File Encoding Use Quotes

Start Row Escape Character Trim Lines

Column Separator Decimal Character Skip Comments

1	Αντιπροσωπ...	Έκθεση	Κάνουν_Ερωτ...	Ηλικία	A3	A1	A4	Χρηματοδότ...	Αγορά
2	1	0	0	88	0	0	0	0	0
3	1	1	1	91	0	0	0	1	0
4	1	0	0	90	0	0	0	0	0
5	1	1	1	41	1	0	0	1	1
6	1	0	1	78	1	1	0	1	1
7	1	1	1	72	0	1	0	0	0
8	1	0	1	69	0	0	0	1	1
9	1	0	1	53	0	1	0	0	0
10	1	1	1	19	0	1	0	1	0
11	1	0	1	38	1	1	1	1	1
12	1	0	1	72	1	1	1	1	0

no problems.

Specify your data format

Header Row File Encoding Use Quotes

Start Row Escape Character Trim Lines

Column Separator Decimal Character Skip Comments

1	Αντιπροσωπ...	Έκθεση	Κάνουν_Ερωτ...	Ηλικία	A3	A1	A4	Χρηματοδότ...	Αγορά
2	1	0	0	88	0	0	0	0	0
3	1	1	1	91	0	0	0	1	0
4	1	0	0	90	0	0	0	0	0
5	1	1	1	41	1	0	0	1	1
6	1	0	1	78	1	1	0	1	1
7	1	1	1	72	0	1	0	0	0
8	1	0	1	69	0	0	0	1	1
9	1	0	1	53	0	1	0	0	0
10	1	1	1	19	0	1	0	1	0
11	1	0	1	38	1	1	1	1	1
12	1	0	1	72	1	1	1	1	0

Προετοιμασία των Δεδομένων

Τα δεδομένα θα πρέπει να έχουν αυτή την μορφή.

Open in Turbo Prep Auto Model Filter (100 /

Row No.	Αντιπροσω...	Έκθεση	Κάνουν_Ερ...	Ηλικία ↑	A3	A1	A4	Χρηματοδότη...	Αγορά
1	1	0	1	?	1	1	1	0	0
2	1	0	1	?	0	0	0	1	0
3	0	1	0	?	0	1	1	1	1
4	0	1	0	?	0	1	1	1	1
5	1	1	1	?	0	0	0	1	0
6	1	1	0	?	0	1	0	1	1
7	1	1	1	?	1	0	1	1	1
8	1	0	0	?	0	0	0	0	0
9	1	1	0	?	1	1	0	0	0
100	1	1	1	19	0	1	0	1	0
98	0	1	0	21	0	1	0	0	0
99	1	0	1	21	0	0	0	0	0
95	1	0	1	23	1	0	0	1	1

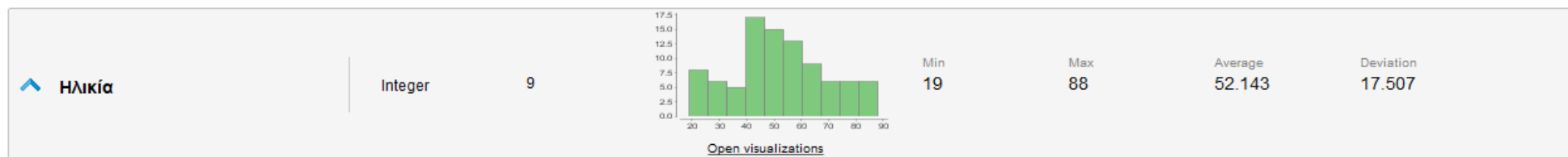
Filter (100 /

Name	Type	Missing	Statistics	Filter
✓ Αντιπροσωπεία numeric	Integer	0	Min 0 Max 1 Average 0.600	
✓ Έκθεση	Integer	0	Min 0 Max 1 Average 0.720	
✓ Κάνουν_Ερωτήσεις	Integer	0	Min 0 Max 1 Average 0.430	
✓ Ηλικία	Integer	9	Min 19 Max 88 Average 52.143	
✓ A3	Integer	0	Min 0 Max 1 Average 0.530	
✓ A1	Integer	0	Min 0 Max 1 Average 0.550	
✓ A4	Integer	0	Min 0 Max 1 Average 0.450	
✓ Χρηματοδότηση	Integer	0	Min 0 Max 1 Average 0.610	

Προετοιμασία των Δεδομένων

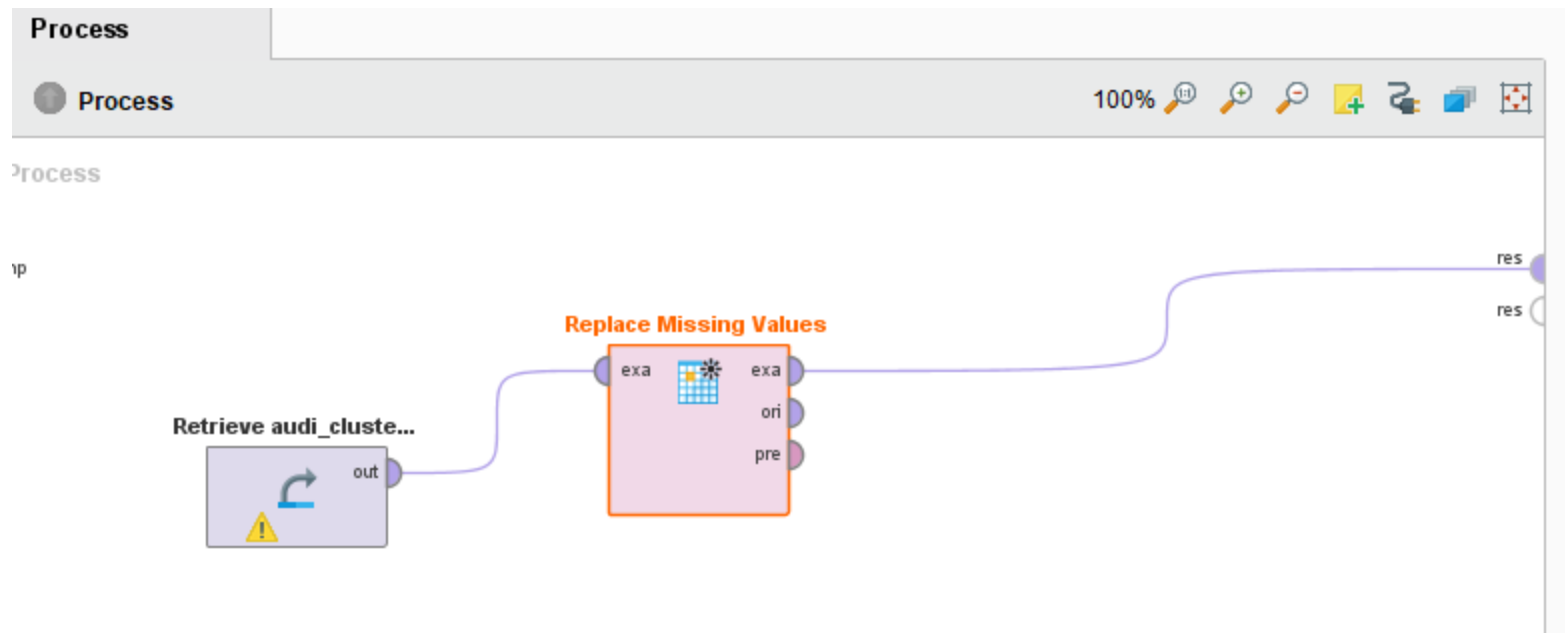
Όπως προκύπτει από τα δεδομένα

- Θα πρέπει να αντικαταστήσουμε τις μηδενικές τιμές (9 τιμές)
- Και θα χρειαστεί να κάνουμε κανονικοποίηση στην ηλικία καθώς έχει τιμές από 19 μέχρι 88, ενώ όλο το δείγμα για τις υπόλοιπες μεταβλητές παίρνει τιμές 0 ή 1.

Προετοιμασία των Δεδομένων – Missing Values

Προκειμένου να αντικαταστήσουμε τις μεταβλητές επιλέγουμε τον operator “Replace Missing Values”

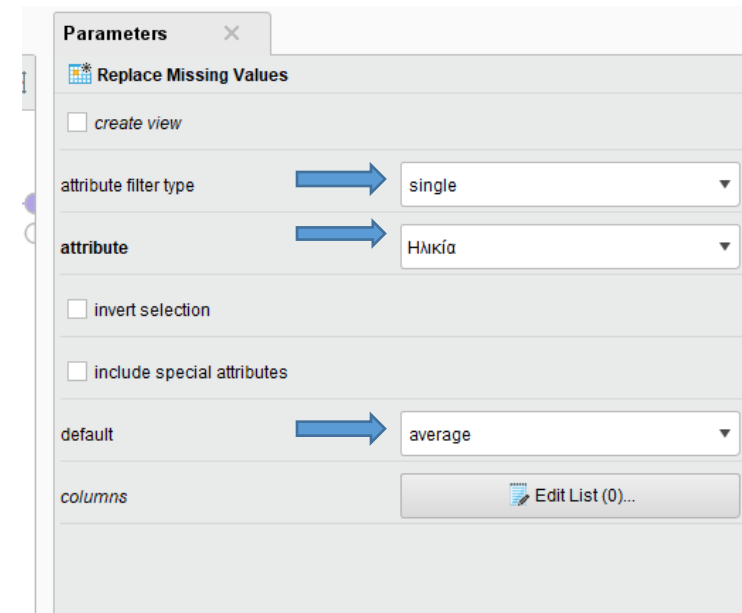

Προετοιμασία των Δεδομένων – Missing Values

Επιλέγουμε το “Replace Missing Values” και μας ανοίγει από δεξιά το παράθυρο «Parameters» .

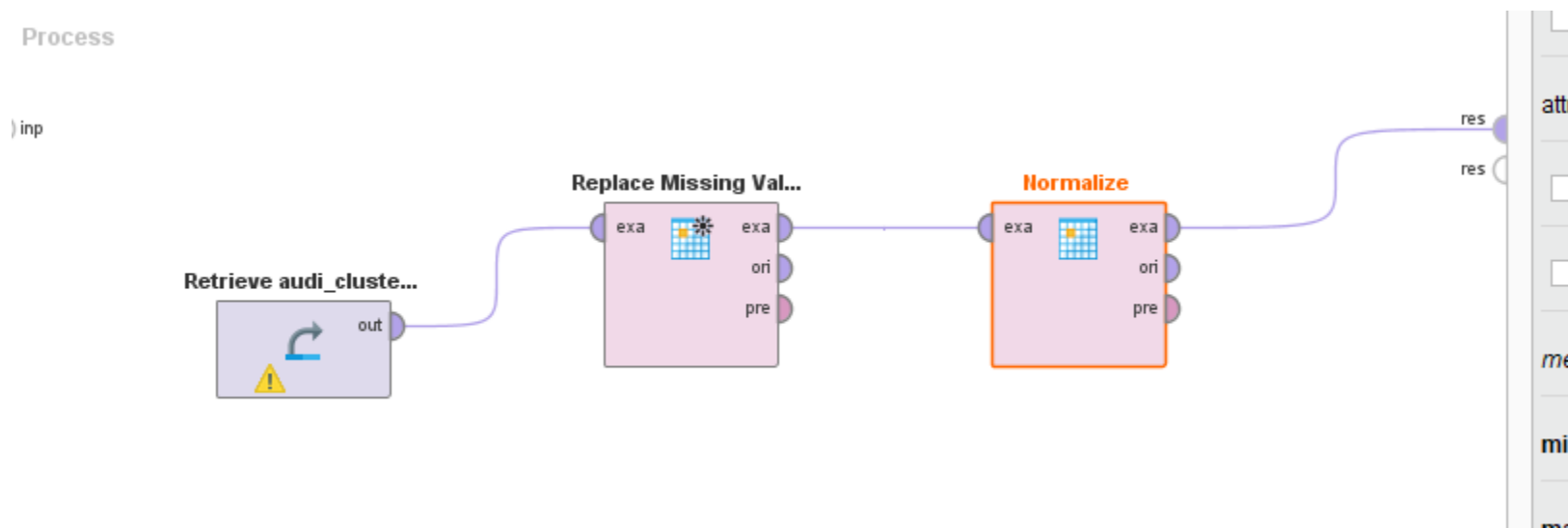
Και επιλέγουμε

- Attribute filter type: Single
- Attribute: Ηλικία
- Default : Average

Προετοιμασία των Δεδομένων – Normalization

Στην συνέχεια προσθέτουμε στο μοντέλο το «Normalize»

Προετοιμασία των Δεδομένων – Normalization

Επιλέγουμε το “Normalize” και μας ανοίγει από δεξιά το παράθυρο «Parameters» .

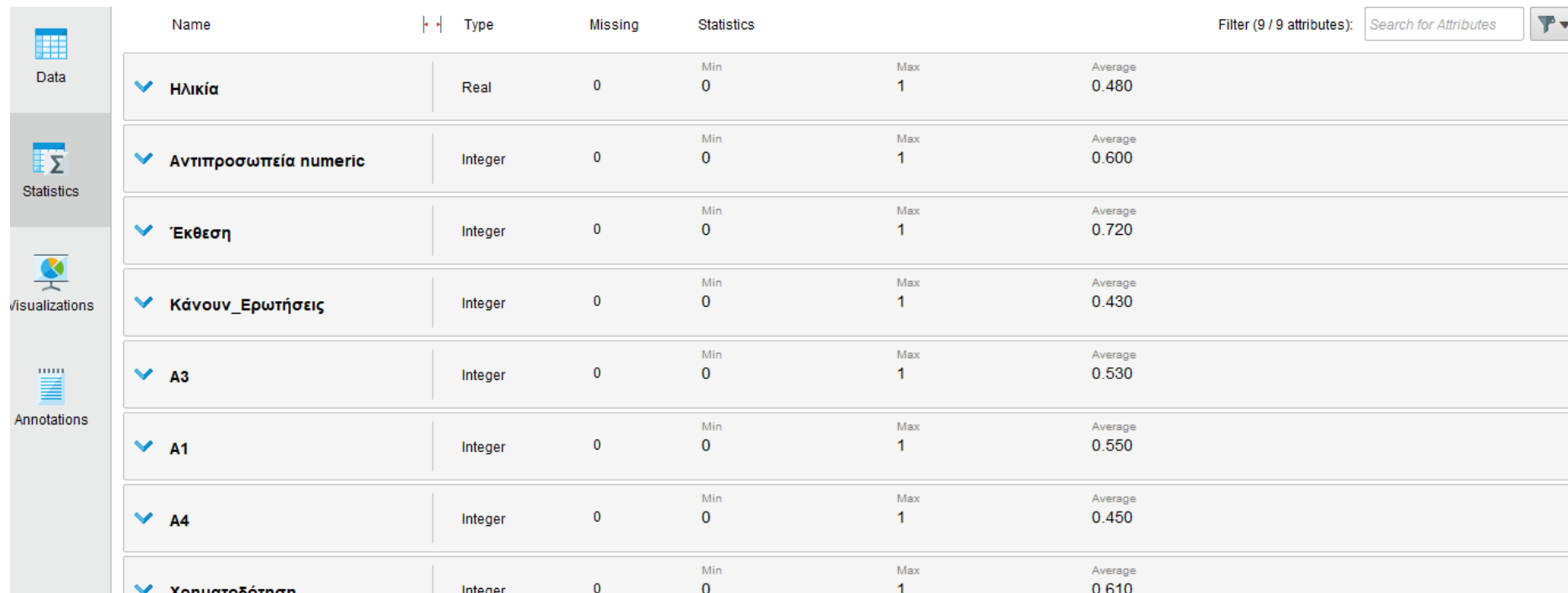
Και επιλέγουμε

- Attribute filter type: Single
- Attribute: Ηλικία
- Method : Range Transformation
- Min : 0.0
- Max : 1.0

The screenshot shows a 'Parameters' dialog box for the 'Normalize' operation. The dialog has a title bar with a close button. Below the title bar, there is a 'Normalize' icon and label. The main area contains several settings:

- create view
- attribute filter type: single (indicated by a blue arrow pointing to the dropdown)
- attribute: Ηλικία (indicated by a blue arrow pointing to the dropdown)
- invert selection
- include special attributes
- method: range transformation (indicated by a blue arrow pointing to the dropdown)
- min: 0.0 (indicated by a blue arrow pointing to the text field)
- max: 1.0 (indicated by a blue arrow pointing to the text field)

DATA PREPARATION – Τελική Μορφή

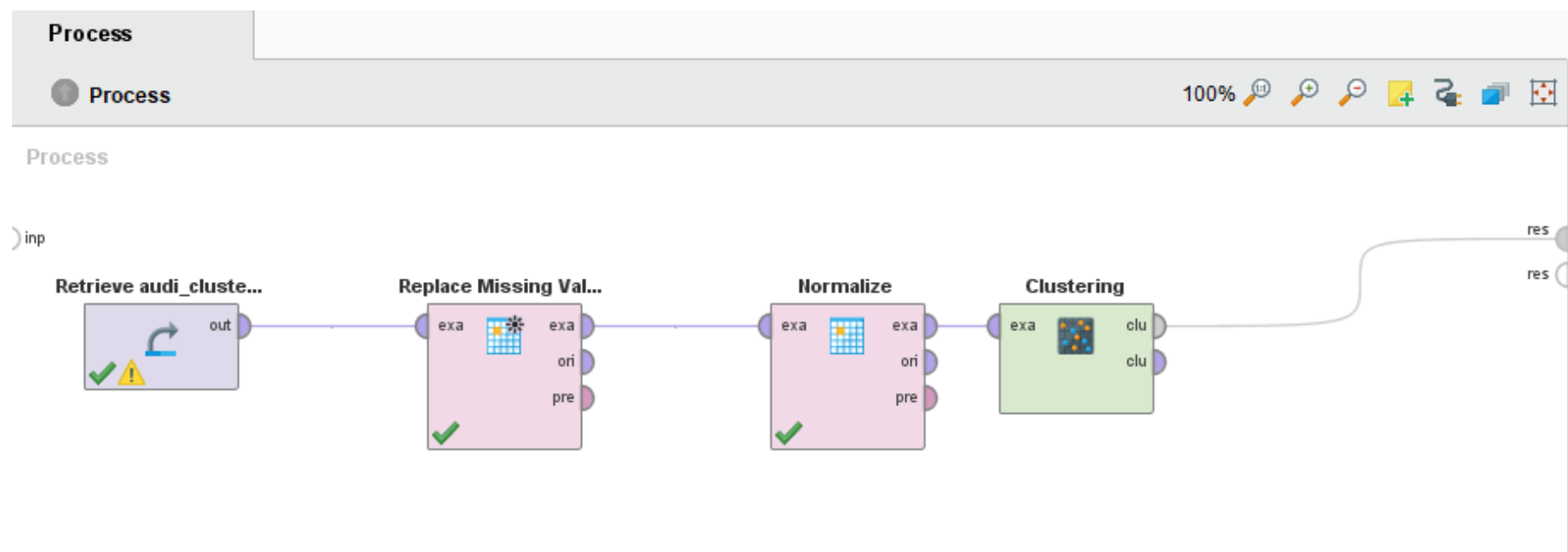

The screenshot shows a data preparation interface with a sidebar on the left containing icons for Data, Statistics, Visualizations, and Annotations. The main area displays a table with the following columns: Name, Type, Missing, and Statistics. The Statistics column is expanded to show Min, Max, and Average values. A filter bar at the top right indicates 9/9 attributes are visible, with a search box and a dropdown arrow.

Name	Type	Missing	Statistics		
✓ Ηλικία	Real	0	Min 0	Max 1	Average 0.480
✓ Αντιπροσωπεία numeric	Integer	0	Min 0	Max 1	Average 0.600
✓ Έκθεση	Integer	0	Min 0	Max 1	Average 0.720
✓ Κάνουν_Ερωτήσεις	Integer	0	Min 0	Max 1	Average 0.430
✓ A3	Integer	0	Min 0	Max 1	Average 0.530
✓ A1	Integer	0	Min 0	Max 1	Average 0.550
✓ A4	Integer	0	Min 0	Max 1	Average 0.450
✓ Χορηματοδότηση	Integer	0	Min 0	Max 1	Average 0.610

Μοντελοποίηση

- Προκειμένου να πραγματοποιήσουμε την κατηγοριοποίηση των δεδομένων θα χρησιμοποιήσουμε τον αλγόριθμο K-means.
- Οπότε το μοντέλο μας θα έχει την παρακάτω μορφή

Μοντελοποίηση

Επιλέγουμε το “Clustering” και μας ανοίγει από δεξιά το παράθυρο «Parameters».

Στο παράθυρο parameters επιλέγουμε

- K: Ο αριθμός των clusters
- Max_runs: 100 . Αυτή η παράμετρος καθορίζει τον μέγιστο αριθμό επαναλήψεων όπου θα επιλέγονται τυχαία αντικείμενα σαν κέντρα των clusters.

Measure types και mixed measure : Επιλέγουμε τον αλγόριθμο που θα χρησιμοποιηθεί για την μέτρηση της απόστασης μεταξύ των αντικειμένων.

Parameters

Clustering (K-Means)

add cluster attribute

add as label

remove unlabeled

k → 5

max runs → 100

determine good start values

measure types → MixedMeasures

mixed measure → MixedEuclideanDistance

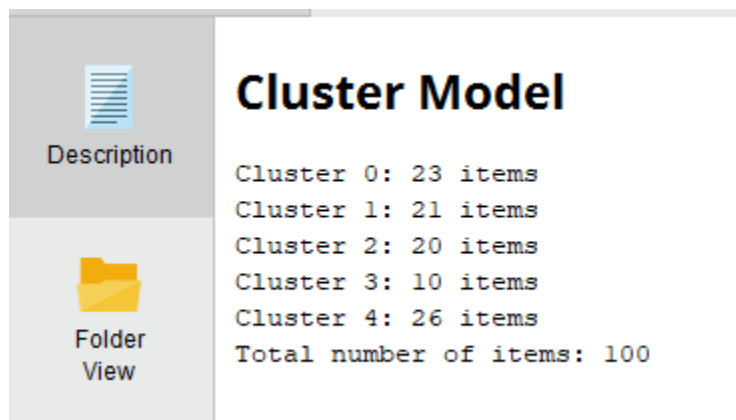
max optimization steps → 100

Αποτελέσματα

Όπως βλέπουμε («Description») έχουν δημιουργηθεί 5 clusters με τα αντίστοιχα αντικείμενα.

Επίσης, αν επιλέξουμε «Folder View» βλέπουμε αναλυτικά ποια αντικείμενα βρίσκονται εντός των clusters.

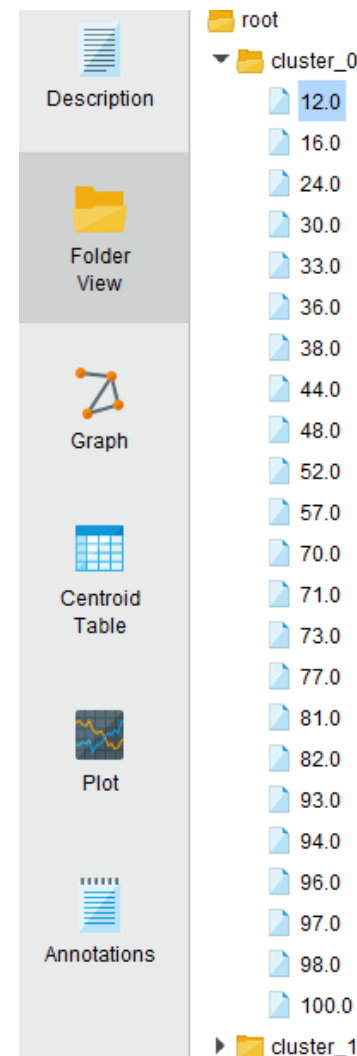

Cluster Model

Description

Folder View

Cluster 0: 23 items
Cluster 1: 21 items
Cluster 2: 20 items
Cluster 3: 10 items
Cluster 4: 26 items
Total number of items: 100

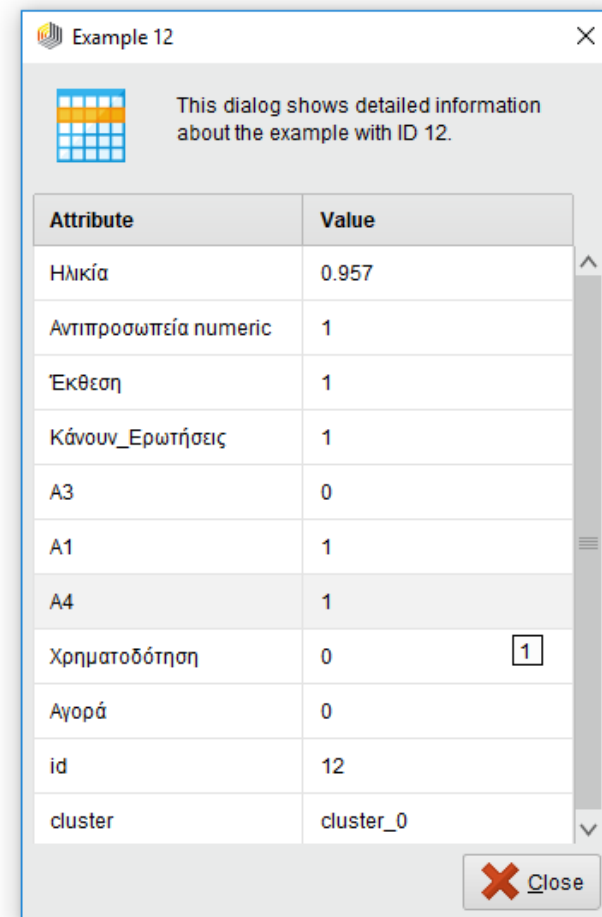

root

cluster_0

- 12.0
- 16.0
- 24.0
- 30.0
- 33.0
- 36.0
- 38.0
- 44.0
- 48.0
- 52.0
- 57.0
- 70.0
- 71.0
- 73.0
- 77.0
- 81.0
- 82.0
- 93.0
- 94.0
- 96.0
- 97.0
- 98.0
- 100.0

cluster_1

Example 12

This dialog shows detailed information about the example with ID 12.

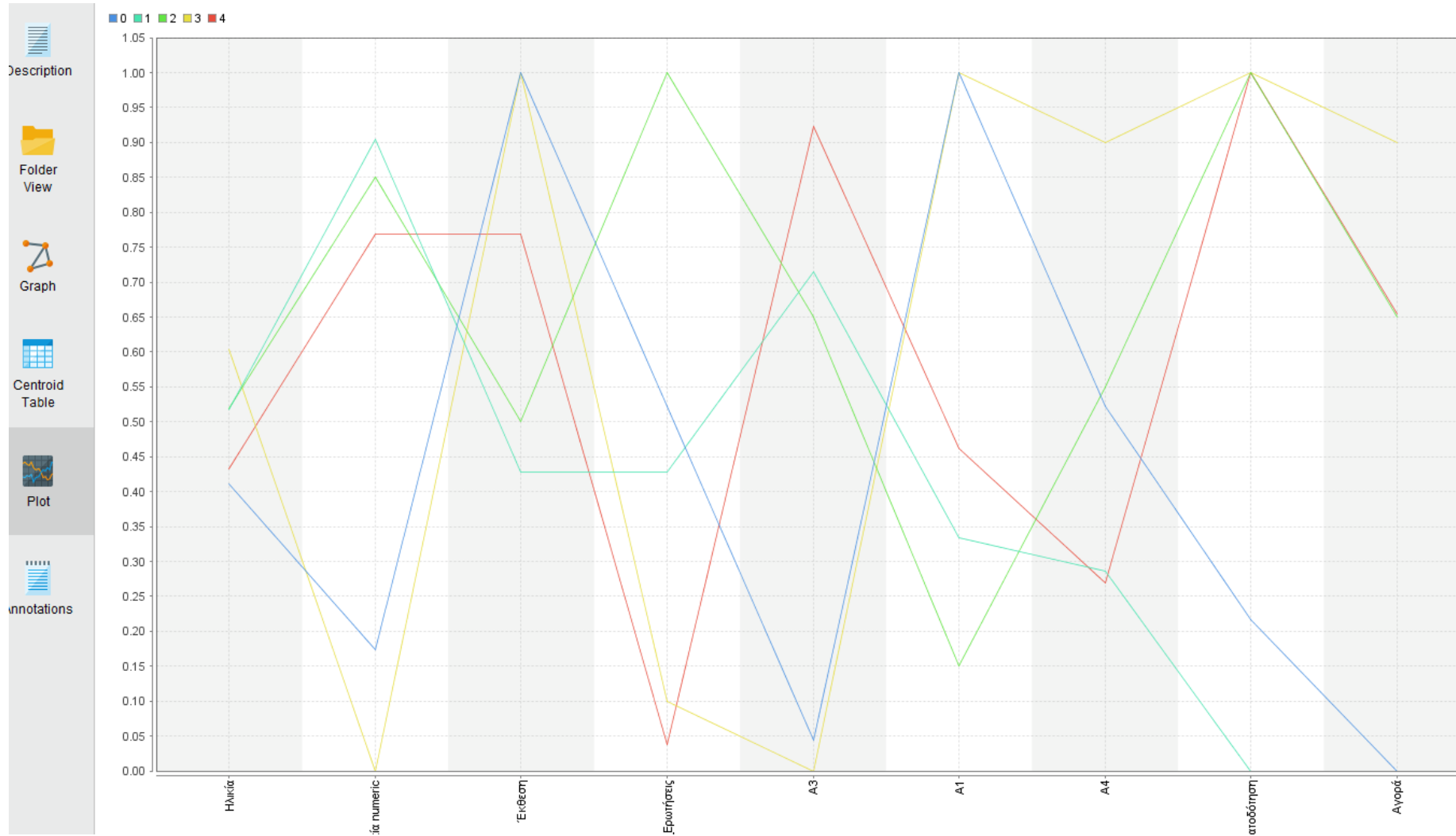
Attribute	Value
Ηλικία	0.957
Αντιπροσωπεία numeric	1
Έκθεση	1
Κάνουν_Ερωτήσεις	1
A3	0
A1	1
A4	1
Χρηματοδότηση	0
Αγορά	0
id	12
cluster	cluster_0

Close

Αποτελέσματα

Attribute	cluster_0	cluster_1	cluster_2	cluster_3	cluster_4
Ηλικία	0.411	0.518	0.519	0.604	0.433
Αντιπροσωπεία	0.174	0.905	0.850	0	0.769
Έκθεση	1	0.429	0.500	1	0.769
Κάνουν_Ερωτήσεις	0.522	0.429	1	0.100	0.038
A3	0.043	0.714	0.650	0	0.923
A1	1	0.333	0.150	1	0.462
A4	0.522	0.286	0.550	0.900	0.269
Χρηματοδότηση	0.217	0	1	1	1
Αγορά	0	0	0.650	0.900	0.654

Αποτελέσματα

Αποτελέσματα

- **Cluster 0**— Αυτή η ομάδα αποτελείται από ανθρώπους οι οποίοι δεν κάθονται πολλή ώρα στην αντιπροσωπεία να κοιτάνε αυτοκίνητα αλλά προτιμούν να μπαίνουν μέσα στην έκθεση και να κάνουν ερωτήσεις. Δυστυχώς, αυτή η κατηγορία είναι η χειρότερη καθώς δεν αγοράζει ποτέ τίποτα και απασχολεί το προσωπικό με ερωτήσεις.
- **Cluster 1**— Στην ομάδα 2 ανήκουν αυτοί που απασχολούν περισσότερο τους υπαλλήλους με ερωτήσεις. Συνήθως αυτοί οι πελάτες παρατηρούν για πολλή ώρα τα αυτοκίνητα χωρίς να μπουκ στην έκθεση και δυστυχώς και αυτή η κατηγορία πραγματοποιεί αγορές πολύ σπανία.
- **Cluster 2**— Σε αυτή την ομάδα ανήκουν αυτοί που τους αρέσει το A3, A4. Αυτοί οι πελάτες απασχολούν για πολλή ώρα τους υπάλληλους καθώς κάνουν πολλές ερωτήσεις, ευτυχώς όμως οι περισσότεροι από αυτούς πραγματοποιούν την αγορά κάποιου προϊόντος.

Αποτελέσματα

- **Cluster 3**— Η τελευταία ομάδα είναι η αγαπημένη μας ομάδα. Δεν απασχολεί καθόλου το προσωπικό με ερωτήσεις μπαίνει κατευθείαν στην έκθεση και πραγματοποιεί σχεδόν πάντα κάποια αγορά.
- **Cluster 4**— Η ομάδα 4 μοιάζει αρκετά με την ομάδα 2 με την διαφορά ότι αυτοί οι πελάτες ενδιαφέρονται για το A3 και επίσης δεν απασχολούν το προσωπικό με ερωτήσεις.

Αποτελέσματα

Όπως παρατηρούμε, δημιουργήθηκαν 5 clusters. Αν θεωρούμε ότι θέλουμε πιο λίγες ομάδες τότε μπορούμε να μειώσουμε την τιμή του K στις παραμέτρους. Οπότε έστω ότι $K=3$. Τότε οι ομάδες θα είχαν τα παρακάτω χαρακτηριστικά

Attribute	cluster_0	cluster_1	cluster_2
Ηλικία	0.475	0.516	0.438
Αντιπροσωπεία	0.065	0.897	0.767
Έκθεση	1	0.590	0.600
Κάνουν_Ερωτήσεις	0.355	0.462	0.467
A3	0.032	0.692	0.833
A1	1	0.359	0.333
A4	0.677	0.385	0.300
Χρηματοδότηση	0.452	0.436	1
Αγορά	0.290	0	1

ΤΕΛΟΣ

